

Samenvatting Reacties

Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart

Opdrachtgever: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Projectnummer: 21i190

Versie: 1.0

INFRAM B.V.

Postbus 150

3950 AD MAARN

Tel: +(0)343 – 745 600

www.infram.nl

Projectgegevens

Titel:	Samenvatting reacties Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart
Subtitel:	Samenvatting reacties internetconsultatie wijziging Besluit Activiteiten Leefomgeving i.v.m. verzegeling toiletafvoer pleziervaart
Opdrachtgever:	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat Directoraat-generaal Water en Bodem Directie Waterkwaliteit, Ondergrond en Marien Afdeling Waterkwaliteit en -kwantiteit 's-Gravenhage
Versie:	1.0 d.d. 24 november 2021
Auteurs:	Veerle Vink Wim Keja Bastiaan du Pré
Projectnummer:	21i190

Inhoudsopgave

1	Infographics	1
2	Inleiding: wat vinden mensen van de voorgenomen maatregel om toiletafvoer in de pleziervaart te verzegelen?	4
3	Beschrijving analyse	5
4	Algemeen beeld reacties en opmerkingen	6
5	Reacties en opmerkingen per thema	7
BIJLAGE A	Consultatie Wijzigingen Bal verzegeling pleziervaartuigen	21
BIJLAGE B	Volledige teksten standaard reacties	24
BIJLAGE C	Overzichtstabel aantal opmerkingen per thema	27

1 Infographics

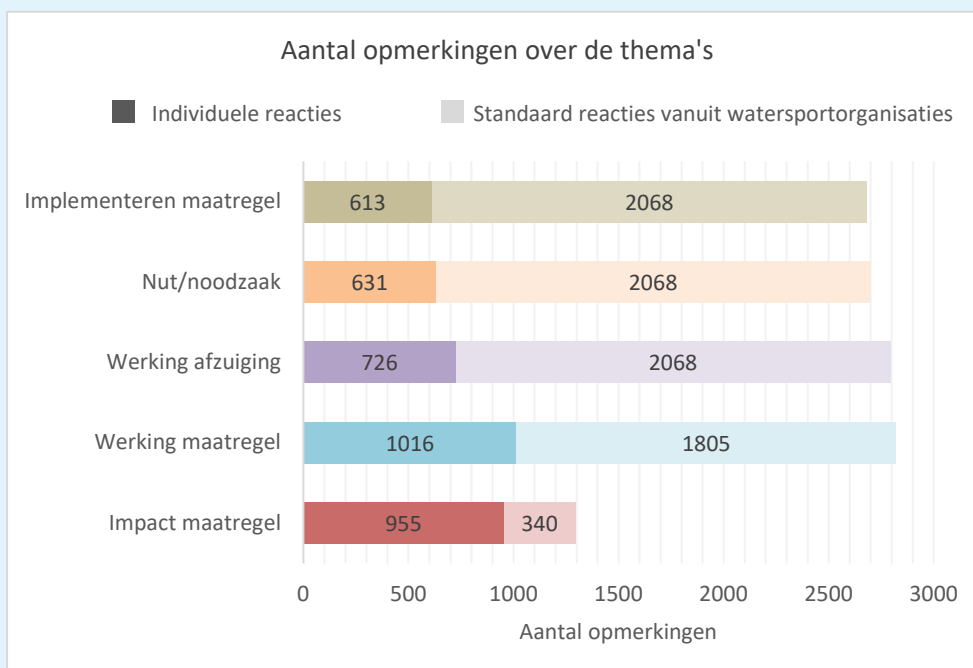
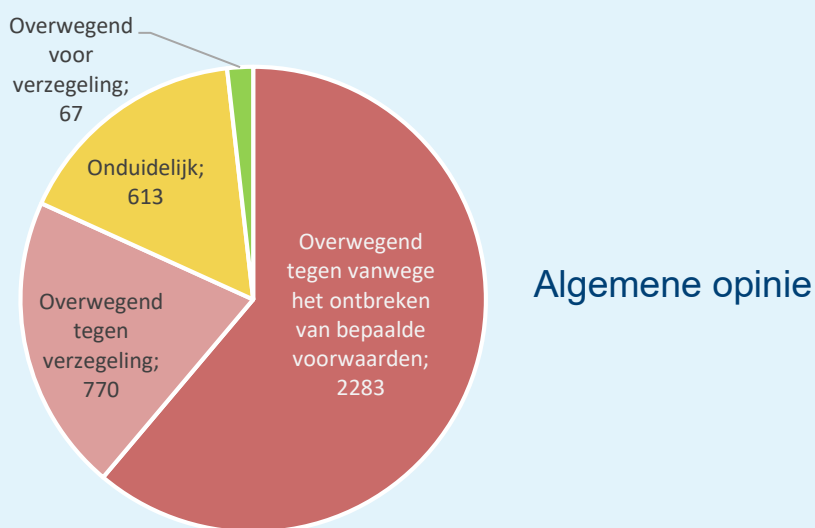
Algemeen beeld van alle inzendingen

Ontvangen:

- 3738 reacties, waarvan
 - 2068 standaard reacties middels een kopie van de reactie van een watersportorganisatie
 - 1670 unieke (individuele) reacties

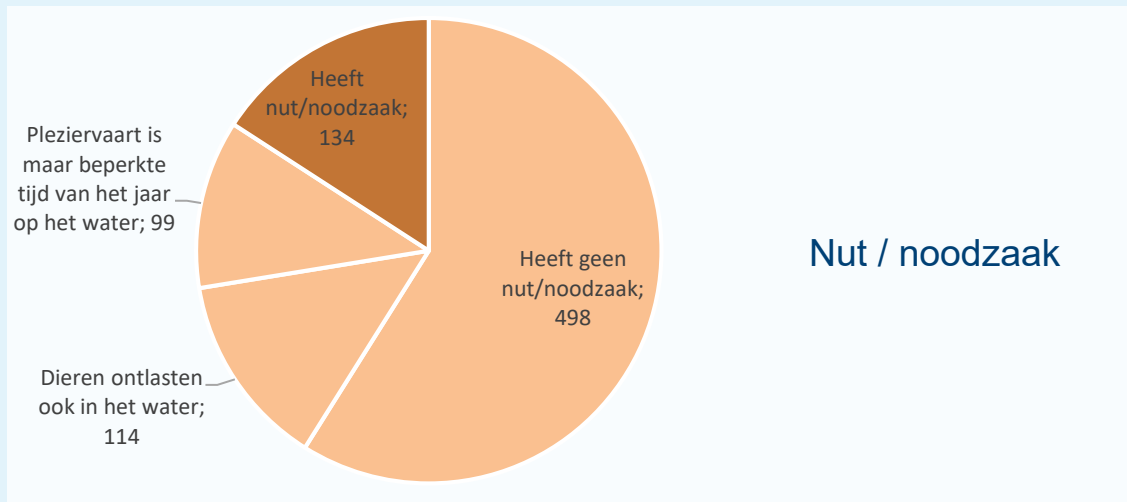
Dit heeft opgeleverd:

- 15793 opmerkingen, waaronder 5639 opmerkingen uit individuele reacties

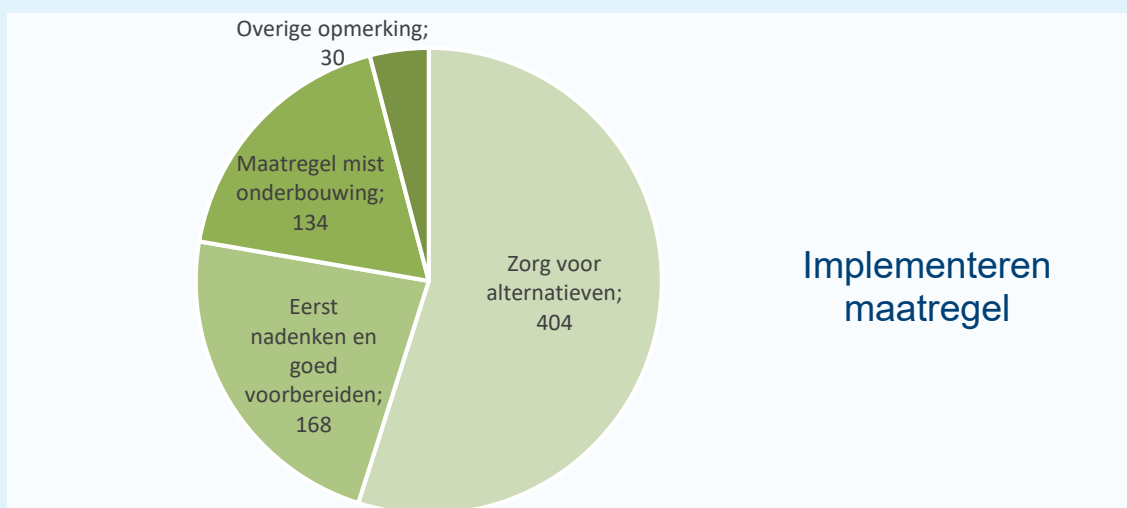

Deze figuur laat het aantal opmerkingen zien per thema. In donkere kleuren zijn de individuele opmerkingen weergegeven, in lichte kleuren zijn de opmerkingen vanuit de watersportorganisatie-stellingen weergegeven.

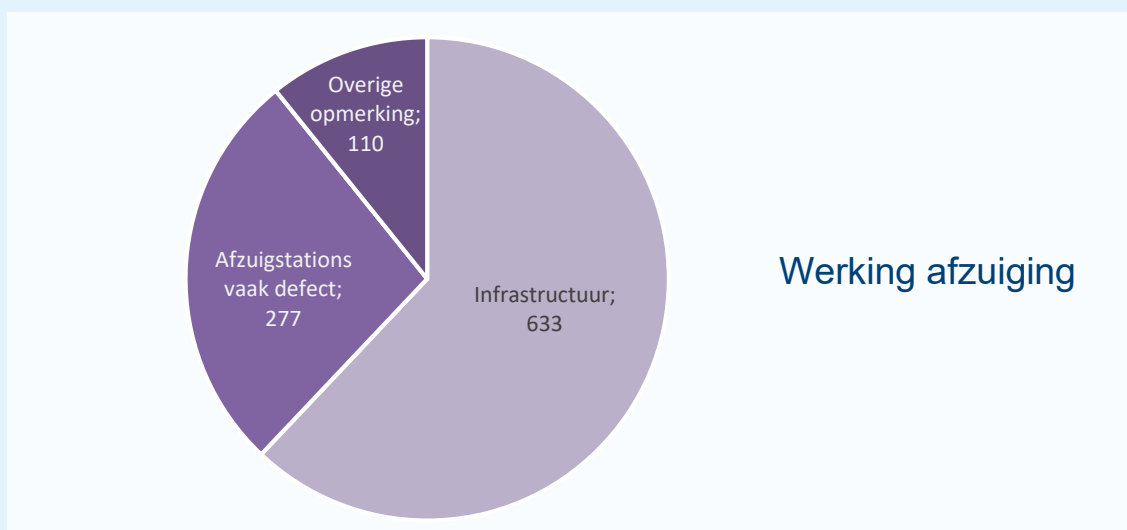
Aantal opmerkingen vanuit de individuele reacties per thema

Nut / noodzaak

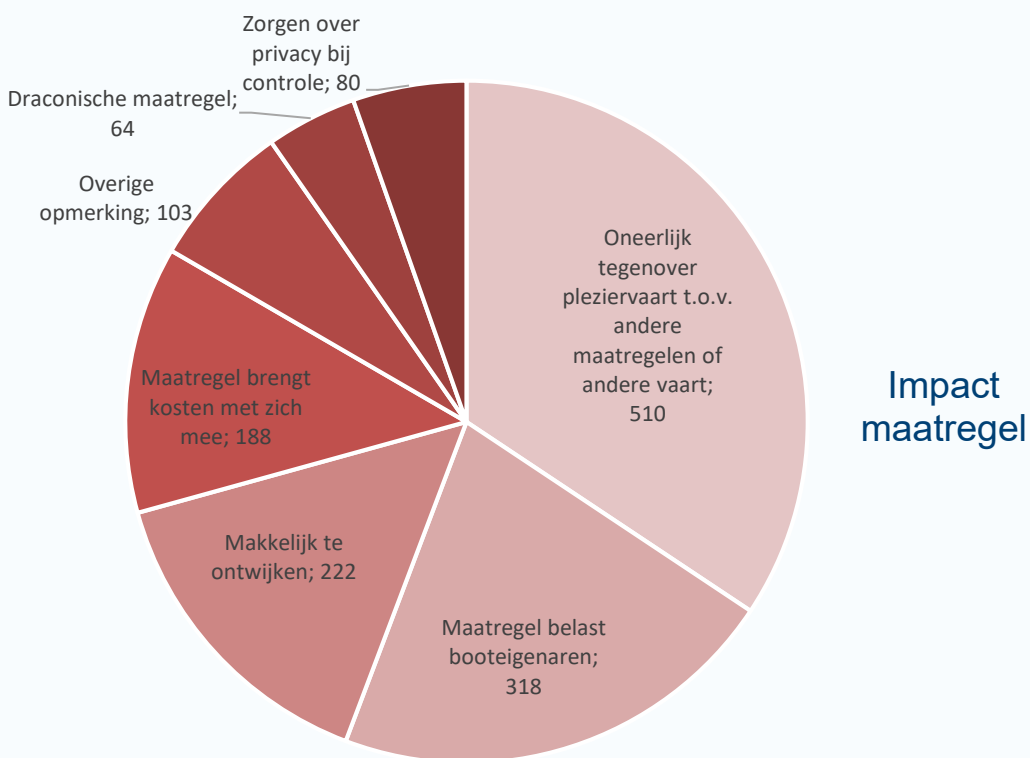
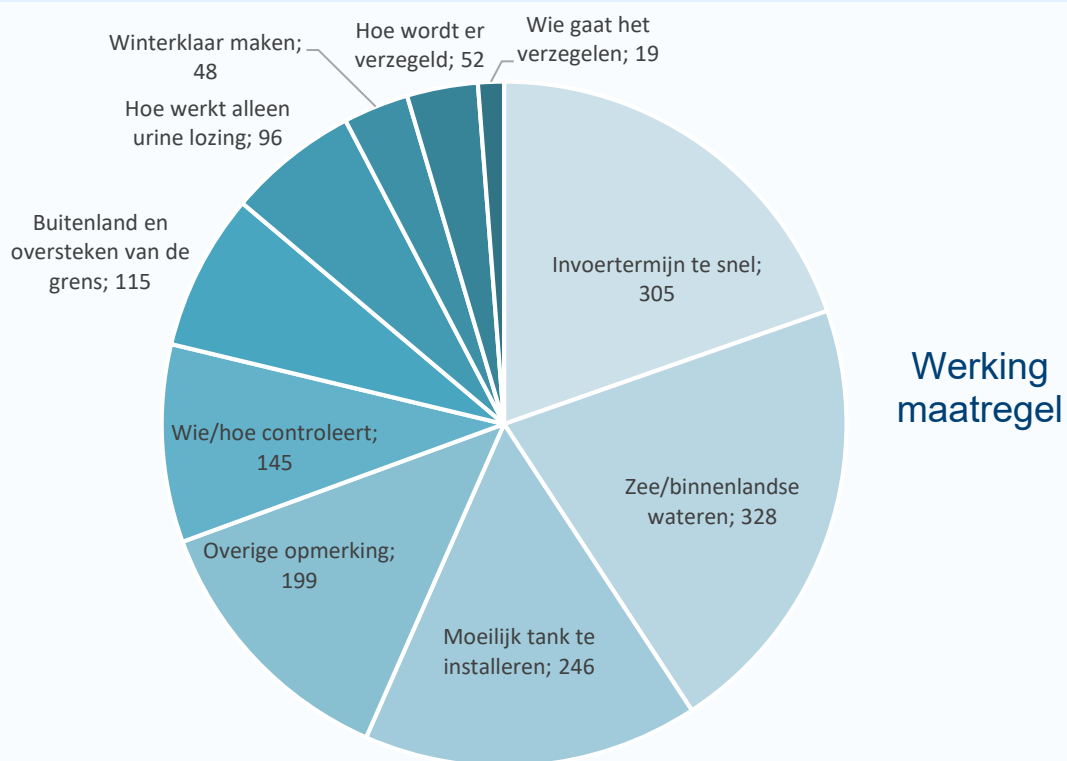

Implementeren maatregel

Werking afzuiging

Aantal opmerkingen vanuit de individuele reacties per thema

2 Inleiding: wat vinden mensen van de voorgenomen maatregel om toiletafvoer in de pleziervaart te verzegelen?

Lozingsverbod ongezuiverd toiletwater niet effectief

In 2009 is wettelijk vastgelegd dat het voor pleziertuigen verboden is om ongezuiverd toiletwater te lozen. Al snel bleek dit voorschrift niet handhaafbaar te zijn, omdat de lozing onder water plaatsvindt en dus (vrijwel) onzichtbaar is. Het lozingsverbod wordt dan ook massaal overtreden; De innamepunten voor toiletwater, die vaak met subsidie zijn aangelegd, worden in Friesland bijvoorbeeld slechts gemiddeld 3,5 keer per week gebruikt.

Drie maatregelen om lozingsverbod beter handhaafbaar te maken

Mede onder druk van de Tweede Kamer is en wordt de regelgeving gewijzigd:

1. de eerste stap is dat zuivering aan boord sinds oktober 2019 toegestaan is (vastgelegd in Regeling lozen buiten inrichtingen (Blbi) en in Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)).
2. de tweede stap is dat toezichthouders (RWS, waterschap) ook aan boord kunnen als een schipper daar geen toestemming voor geeft (is vastgelegd in de Omgevingswet, die volgens de planning 1 juli 2022 in werking treedt).
3. de derde stap is dat de leiding tussen toilet en huiddoorvoer in gesloten stand verzegeld moet zijn (wordt momenteel vastgelegd in Besluit Activiteiten Leefomgeving (Bal) en Omgevingsregeling, geplande inwerkingtreding 1 januari 2023).

Internetconsultatie wijzigingsbesluit Bal

Een concept van het wijzigingsbesluit Bal (derde maatregel) is van 30 juni tot en met 3 september 2021 in de internetconsultatie geweest (zie www.internetconsultatie.nl/wijziging_bal_verzegeling_toiletwater_pleziervaart, of bijlage A).

Dit heeft in totaal 3989 reacties opgeleverd, waarvan 2173 openbaar. Het project heeft tot doel dat de 3989 ingediende reacties geanalyseerd worden en dat de resultaten worden neergelegd in een verslag, dat in de Nota van Toelichting van het wijzigingsbesluit Bal kan worden verwerkt.

Daarbij is opgemerkt dat een groot deel van de ingediende reacties een kopie zijn van reacties ingediend door watersportorganisaties, zoals de Watersportverbond, VNM, FNV en de KNMC.

Dit verslag beschrijft de verwerking van de ingediende reacties

De 3989 ingediende reacties zijn geanalyseerd en de resultaten daarvan zijn neergelegd dit verslag. Dit verslag wordt op de website van de internetconsultatie opgenomen en verwerkt in de Nota van Toelichting van het wijzigingsbesluit Bal.

3 Beschrijving verwerking

In dit hoofdstuk wordt kort toegelicht op welke wijze de inspraakreacties zijn verwerkt.

1. De reacties zijn op alfabetische volgorde gezet zodat de standaard reacties vanuit de watersportorganisaties en de lege reacties geclusterd worden. Er is dus niet op volgorde van indienen gewerkt.
2. De eerste ~200 reacties zijn geanalyseerd op veelvoorkomende thema's. Op basis hiervan is er een onderverdeling gemaakt van 5 thema's:
 1. Nut en noodzaak
 2. Werking maatregel verzegelen
 3. Implementeren van de maatregel
 4. Werking afzuiging
 5. Impact Maatregel
3. De 5 thema's zijn onderverdeeld in categorieën op basis van veel genoemde opmerkingen (zie Hoofdstuk 5 voor toelichting).
4. Er is bijgehouden wat de algemene opinie was van de reactie. Dit is genoteerd als:
 - a. Overwegend voor verzegeling
 - b. Overwegend tegen verzegeling vanwege het ontbreken van bepaalde voorwaarden
 - c. Overwegend tegen verzegeling
 - d. Onduidelijk
5. Er is verwezen naar de watersportorganisaties wanneer er een kopie van de standaardreactie is gebruikt. De overige reacties zijn genoteerd als unieke (individuele) reacties. Die kunnen afkomstig zijn van individuen, verenigingen en andere organisaties.
6. Iedere reactie is gelezen en de opmerkingen hieruit zijn gecategoriseerd. Met het woord "opmerking" wordt verwezen naar een zin of zinsdeel in een ingezonden reactie die valt onder een van de categorieën. Er zijn in totaal 15.793 opmerkingen gecategoriseerd.

Deze werkwijze heeft ertoe geleid dat 100% van alle opmerkingen zijn ingedeeld in een thema (zie punt 2) en 92% van het individuele deel in specifieke categorieën (zie punt 4) binnen die thema's.

In verband met de beperkte tijd per reactie zijn de volgende keuzes gemaakt omtrent analyse:

- De opmerkingen die bij "overige opmerking" van elk thema zijn ingedeeld lopen ver uiteen en zijn niet nader gespecificeerd. Het betreft 442 opmerkingen, dit is 8% van alle individuele opmerkingen.
- Voorbeelden en relatief veel voorkomende opmerkingen zijn aangestipt in elke categorie met een algemene inschatting van hoe vaak deze is genoemd (schaal van hoog naar laag: meest, vaak, soms, weinig, zelden).
- Onder het thema nut en noodzaak zijn de categorieën "Heeft nut en noodzaak" en "Heeft geen nut en noodzaak" beide mogelijk binnen een reactie.

4 Algemeen beeld reacties en opmerkingen

De internetconsultatie heeft 3989 reacties opgeleverd. De consultatie bevatte 85 dubbele reacties, verder waren 166 reacties leeg of niet te openen. Dit is geverifieerd met de opdrachtgever. In totaal zijn er (3989-85-166 =) 3738 reacties geanalyseerd.

Van deze 3738 reacties zijn er 2068 standaard reacties middels een kopie van een watersportorganisatie. Het gaat om de

- Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN)
- Watersportverbond
- Verbond Nederlandse Motorbootsport (VNM)
- Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club (KNMC) (Zie bijlage B).

Naast deze 2068 reacties zijn er 1670 individuele reacties. Reacties zijn afkomstig van onder andere:

- Booteigenaren voor recreatievaart (meest)
- Lokale watersportverenigingen
- Woonbooteigenaren
- Haveneigenaren
- Scoutingverenigingen

Er zijn in totaal 15.793 opmerkingen gemaakt die binnen een van de gekozen thema's vallen. Hiervan zijn 5639 opmerkingen "individueel": er wordt niet verwezen naar een watersportorganisatie en de reactie is door het individu zelf geformuleerd. Deze individuele opmerkingen kunnen ook gemaakt zijn als toevoeging op een standaard reactie.

5 Reacties en opmerkingen per thema

Vier watersportorganisaties hebben eigen reacties opgesteld die door middel van een kopie van de tekst gebruikt konden worden als inzending. Deze 'standaard reacties' bevatten opmerkingen die passen binnen de vijf thema's (nut en noodzaak, werking maatregel, implementeren maatregel, werking afzuiging en impact maatregel) en de categorieën die daaronder vallen. De gehele teksten van de watersportorganisaties die gebruikt konden worden als inzending, zijn te vinden in Bijlage B.

Algemene opinie

De algemene opinie van de reactie is vastgesteld in de onderstaande categorieën.

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal vanuit individuele reacties</i>	<i>Aantal reacties vanuit watersportorganisaties</i>
Overwegend voor verzegeling	Indien de reactie de voorgenomen verzegeling zonder voorwaarde ondersteunt.	67	0
Overwegend tegen vanwege het ontbreken van bepaalde voorwaarden	Indien de reactie niet direct voor verzegeling is en voorwaarden stelt voordat verzegeling in kan gaan. Dit is voor alle reacties het geval die het eens zijn met (één van) de watersportorganisaties.	215	2068 (Watersportverbond, FVEN, KNMC & VNM)
Overwegend tegen verzegeling	Indien in de reactie duidelijk tegen verzegeling is.	770	0
Onduidelijk voor/tegen	Indien reactie niet duidelijk voor of tegen verzegeling is en uitsluitend vragen of opmerkingen zijn gegeven.	613	0

Thema 1: Nut en noodzaak van de maatregel

Het thema nut en/of noodzaak van de verzegeling toiletafvoer omvat 845 opmerkingen. In de onderstaande tabel worden de verschillende categorieën binnen dit thema beschreven en worden de aantallen individuele opmerkingen en opmerkingen vanuit de watersportorganisaties weergegeven.

Categorie	Toelichting categorie	Aantal vanuit individuele opmerkingen	Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties
Heeft geen nut/noodzaak	<p>Indien in reactie duidelijk wordt aangegeven dat verzegeling geen nut of noodzaak heeft.</p> <p>Veel voorkomende opmerkingen gaan over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de verzegeling van de toiletafvoer heeft geen zin op grote(re) wateren en rivieren, zoals bijvoorbeeld in de Waddenzee, IJsselmeer (meest) • er zijn in de havens al voldoende sanitaire voorzieningen en deze hebben vaak de voorkeur boven het gebruik van een toilet aan boord. (vaak) • er zijn boten die geen toilet aan boord hebben. (soms) • er is nauwelijks vervuiling in het water. Een voorbeeld van een opmerking is: "Water is al schoon, kijk naar alle waterplanten" (meest) • er worden al alternatieven voor het gebruik van een toilet aan boord gebruikt. Een voorbeeld van een opmerking is: "Wij gebruiken al jaren droogzakken die nauwkeurig in de pot passen, waardoor alles netjes schoon blijft" (soms) • de recreatievaart zorgt niet voor ongezond zwemwater • er wordt niet of weinig gezwommen waar veel schepen varen of liggen. <p>Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Druppel op gloeiende plaat !!" 	498	0

Samenvatting reacties Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal vanuit individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Heeft nut/noodzaak	<p>Indien in reactie duidelijk wordt aangegeven dat er een nut of noodzaak is wat betreft een lozingsverbod. Veel voorkomende opmerkingen gaan over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het hebben van schoon oppervlakte water is wenselijk (voor watersporters/zwemmers) (meest) • het niet lozen van toiletten is gunstig voor het milieu (vaak) • het verkleint de kans op ziektes voor watersporters/zwemmers (weinig) • het verbieden van lozen in havens of locaties waar gezwommen wordt is wenselijk (vaak) • het verbieden van lozen in stilstaande wateren is wenselijk (vaak) 	134	2068 (Watersportverbond, FVEN, KNMC & VNM)
Dieren ontlasten ook in het water	<p>Indien een opmerking gemaakt is over dat dieren ook hun ontlasting lozen in het oppervlakte water (dus de maatregel heeft geen zin). Er wordt vooral verwezen naar ganzen / eenden, koeien en andere watervogels.</p>	114	0
Pleziervaart is maar beperkte tijd van het jaar op het water	<p>Indien een opmerking gemaakt is over dat de pleziervaart maar een beperkte tijd van het jaar op het water vaart. Veel voorkomende opmerkingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de pleziervaart is maar een paar maanden/weken op het water (meest) • pleziervaartboten worden maar een paar keer per jaar gebruikt (vaak) • pleziervaartboten worden voornamelijk of alleen gedurende de zomer maanden en vakanties gebruikt (soms) 	99	0

De opmerkingen vanuit de standaard reacties over de categorie ‘Heeft nut/noodzaak’ vanuit de watersportorganisaties zijn (zie Bijlage B voor de gehele reacties):

- FVEN:
“De FVEN is voor schoon water en staat dan ook achter het lozingsverbod. Het verbod verkleint de kans op ziekten voor zwemmers en watersporters die in direct contact komen met het oppervlaktewater.”
- Watersportverbond:
“Het Watersportverbond is voor schoon water en staat dan ook achter het lozingsverbod. Het verbod verkleint de kans op ziekten voor zwemmers en watersporters die in direct contact komen met het oppervlaktewater (zoals zeilers in open boten, kanoërs en boardsporters).”
- VNM:
“Het VNM is natuurlijk voorstander van een goede waterkwaliteit en is er zich van bewust dat vervuild water een gezondheidsrisico oplevert voor zwemmers en andere watersporters. Verzegeling van de afsluiter in gesloten stand tussen de vuilwateropslagtank/toilet van een pleziervaartuig en de huiddoorvoer zal de handhaafbaarheid van het lozingsverbod en de waterkwaliteit nog verder verbeteren.”
- KNMC:
“De waterkwaliteit is voor ons belangrijk. Het besluit voor verzegeling van de afsluiter tussen toilet en huiddoorvoer kan mogelijk belangrijk bijdragen tot een betere handhaafbaarheid van het bestaande lozingsverbod.”

Thema 2: Werking van de maatregel

Het thema de werking van het verzegelen toiletten omvat 1553 opmerkingen. In de onderstaande tabel worden de verschillende categorieën binnen dit thema beschreven en worden de aantallen individuele opmerkingen en opmerkingen vanuit de watersportorganisaties weergegeven.

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Hoe wordt er verzegeld	Indien een opmerking gemaakt is over de wijze van verzegeling.	52	0
Wie gaat het verzegelen	Indien een opmerking gemaakt is over wie gaat verzegelen (b.v. booteigenaar zelf of geregeld door overheid)	19	0

Samenvatting reacties Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Invoertermijn te snel	Indien in de reactie gevraagd of voorgesteld wordt om de maatregel uit te stellen, een overgangperiode wordt voorgesteld, of wordt gesteld dat de maatregel te snel wordt ingevoerd.	305	1805 (Watersportverbond, KNMC & FVEN)
Wie/hoe controleert? (hoe te handhaven)	Indien een opmerking gemaakt is over de hoe de handhaving van de verzegeling gaat plaatsvinden. Veel voorkomende opmerkingen gaan over: <ul style="list-style-type: none"> • wie controleert de verzegeling? (soms) • hoe wordt de verzegeling gecontroleerd? (vaak) • hoe wordt de verzegeling gehandhaafd? (meest) Een voorbeeld van een opmerking is : "Hoe wil je omgaan met zeegaande jachten, steeds politie aan boord is ook geen oplossing" 	145	0
Hoe werkt verzegeling met buitenlandse boten en oversteken van de grens?	Indien de reactie in het algemeen een opmerking bevat over hoe dit geregeld moet worden ten opzichte van het buitenland. Veel voorkomende opmerkingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • er is geen verzegeling nodig in het buitenland, dus moet de verzegeling telkens opnieuw aangebracht worden bij het oversteken van de grens? (meest) • in het buitenland zijn er weinig afzuigstations beschikbaar. (soms) • geldt dit ook voor buitenlandse boten? (vaak) 	115	0
Zee/binnenlandse wateren	Indien een opmerkingen gemaakt is over verzegeling op buitengaats (zee) gebied. Veel voorkomende opmerkingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • moet de verzegeling telkens opnieuw aangebracht worden bij de terugkeer van een tocht op zee? (meest) 	328	0

Samenvatting reacties Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
	<ul style="list-style-type: none"> bij lange/meerdaagse tochten op zee is de tank vol en is er geen mogelijkheid tot lozen bij afzuigstation. (vaak) 		
Moeilijk tank te installeren	Indien een opmerking gemaakt is over de moeite/ uitdaging van installatie van een opslagtank door ruimtegebrek (in kleine boten).	246	0
Hoe werkt urine lozing	Indien een opmerking gemaakt is over de werking van het wel mogen lozen van urine bij verzegeling.	96	0
Winterklaar maken van de boot	Indien een opmerking gemaakt is over de verzegeling bij het winterklaar maken van de boot. Veel voorkomende opmerkingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> moet de verzegeling telkens opnieuw aangebracht worden na het winterklaar maken van de boot? (vaak) de verzegeling van de toiletafvoer kan in de winter zorgen voor bevroering van de afsluiters. (vaak) 	48	0
Overige opmerkingen maatregel	Indien een opmerking gemaakt is over de werking van verzegeling, maar het niet past bij bovenstaande categorieën. Voorbeelden van overige opmerkingen over de werking van de maatregel zijn: <ul style="list-style-type: none"> maak het een Europese regel (soms) aanpassing op huidige maatregel, zoals het alleen verzegelen van grotere en/of nieuwe boten (meest) “De voorgestelde wijziging Bal is technisch en praktisch niet of nauwelijks uitvoerbaar” (vaak) “Zijn er uitzonderingen voor oude schepen (bv 100 jaar)?” (vaak) 	199	0

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
	<ul style="list-style-type: none"> • “Wat gaat er gelden voor schepen, die een chemisch toilet gebruiken. Wordt deze ook verzegeld? (zelden) • “Wat met (bewoonde) schepen die niet eenvoudig op eigen kracht kunnen worden verplaatst om bv wekelijks naar een pompinstallatie te varen?” (zelden) 		

De opmerkingen vanuit de standaard reacties over de categorie ‘invoertermijn te snel’ vanuit de watersportorganisaties zijn (zie Bijlage B voor de gehele reacties) :

- Watersportverbond & FVEN:
 “Maar de invoering van de verzegeling gaat te snel”
 “We vragen dan ook om een overgangstermijn van minimaal vijf jaar”
- KNMC:
 “Zorg voor een gedegen invoeringsplan, creëer de benodigde infrastructuur, doe aan voorlichting en communicatie, **neem daar tijd voor** en voer dan pas het besluit in.”

Thema 3: Implementeren maatregel

Dit thema betreft opmerkingen over het implementeren van het verzegelen toiletten pleziervaart. In de onderstaande tabel worden de verschillende categorieën binnen dit thema beschreven en worden de aantallen individuele opmerkingen en opmerkingen vanuit de watersportorganisaties weergegeven.

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Eerst nadenken en goed voorbereiden, dan pas doen	Indien een opmerking gemaakt is over dat het bevoegde gezag eerst kennis en oplossingen moet regelen voordat de verzegeling ingevoerd kan worden. Veel voorkomende opmerkingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • het plan is ondoordacht (vaak) • er is onwetendheid over wat er speelt in de (plezier)vaart (vaak) 	168	1805 (Watersportverbond, KNMC & FVEN)

Samenvatting reacties Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
	<ul style="list-style-type: none"> dit plan is achter een bureau bedacht, zonder kennis van praktijk. (soms) 		
Maatregel mist onderbouwing	<p>Indien een opmerking gemaakt is over de onderbouwing van de verwachte impact en het inregelen van de maatregel. Veel voorkomende opmerkingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> wat is de (wetenschappelijke) onderbouwing over ... (meest) wat zijn de cijfers over... (meest) wat is het (positieve) effect van het invoeren van de verzegeling? (vaak) Is de onderbouwing van de motie niet te smal? 	134	0
Zorg voor alternatieven	<p>Indien een opmerking gemaakt is over een alternatief/of aanpassing op de verzegeling. Veel voorkomende opmerkingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> zorg eerst dat er een (betaalbare) zuiveringsinstallatie beschikbaar is op de markt. (meest) zorg voor schone toiletten op havens zodat mensen hier gebruik van willen maken. (soms) een alternatief voor verzegeling zou een chemisch toilet kunnen zijn zoals in campers/caravans (soms) zorg voor goede voorlichting (soms) <p>Een voorbeeld van een opmerking is: "Watersporters en beroepsvaart beter opvoeden en bewust maken op de plaatsen waar gezwommen of gevaren wordt in open boten niet te lozen."</p>	404	2068 (Watersportverbond, KNMC, VNM & FVEN)

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Overige opmerking over implementeren maatregel	Indien een opmerking gemaakt is over het inwerken van de maatregel, maar het niet past bij bovenstaande categorieën. Bijvoorbeeld: <ul style="list-style-type: none"> “laten ze eerst eens kijken of het wel rendabel is om al die heisa op te starten” (zelden) 	30	0

De opmerkingen vanuit de standaard reacties over de categorie ‘Eerst nadenken en goed voorbereiden, dan pas doen’ vanuit de watersportorganisaties zijn (zie Bijlage B voor de gehele reacties) :

- Watersportverbond & FVEN:
“Alleen met een juiste voorbereiding en kwantitatief en kwalitatief voldoende infrastructuur van uitpompstations, zal er acceptatie van de regels komen.”
- KNMC (zie dikgedrukt):
“**zorg voor** een gedegen invoeringsplan, creëer de benodigde infrastructuur, doe aan voorlichting en communicatie, neem daar tijd voor **en voer dan pas het besluit in.**”

De opmerkingen vanuit de standaard reacties over de categorie ‘Zorg voor alternatieven’ vanuit de watersportorganisaties zijn :

- Watersportverbond & FVEN:
“Een zuiveringsinstallatie is nog niet op de markt.”
“Daarnaast moeten er betaalbare, kleine zuiveringsinstallaties verkrijgbaar zijn.”
- VNM:
“Ook moet er voldoende aanbod zijn van compacte gecertificeerde en betaalbare zuiveringsinstallaties”.
- KNMC:
“Dit zal echter in de praktijk alleen tot een betere naleving leiden als er een redelijk alternatief is voor het verwijderen van fecaliën houdend afvalwater.”
“Dit kan door het beter aanbieden van alternatieve verwijderingsmogelijkheden als uitpompen en aan boord zuiveren ...”

Thema 4: Werking afzuiging

Dit thema betreft opmerkingen over het afzuigen van toiletwater uit pleziervaartboten.

In de onderstaande tabel worden de verschillende categorieën binnen dit thema beschreven en worden de aantallen individuele opmerkingen en opmerkingen vanuit de watersportorganisaties weergegeven.

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Infrastructuur	<p>Indien een opmerking is gemaakt over de infrastructuur, bereikbaarheid, beschikbaarheid en capaciteit van afzuigstations. Veelvoorkomende opmerkingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de afzuigstations zijn niet overal beschikbaar (meest) • de infrastructuur van afzuigstations is nog niet op orde (meest) • de afzuigstations liggen op veelal op moeilijk bereikbare plekken in de haven (b.v. helemaal achterin of op moeilijke plekken voor grotere boten) (meest) • de afzuigstations zijn niet dichtbij bereikbaar en omvaren is dus noodzakelijk (soms) • de capaciteit is niet toereikend voor het aantal boten en schepen dat er gebruik van moet maken (meest) • er zullen lange wachttijden ontstaan bij de huidige capaciteit (vaak) • er zijn onvoldoende afzuigstations aanwezig. (meest) 	633	2068 (Watersportverbond, FVEN, KNMC & VNM)
Kapot/ onbetrouwbaar	Indien een opmerking is gemaakt over de functionaliteit van de afzuigstations. Er wordt vooral verwezen naar dat de afzuigstations veelal defect zijn.	277	

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Overige opmerking over werking afzuiging	<p>Indien een opmerking gemaakt is over de werking van het afzuigen, maar het niet past bij bovenstaande categorieën. Een voorbeeld hiervoor is dat mensen benoemen dat afzuiging wel gratis moet zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> • een algemene opmerking over dat de afzuiging niet werkt (vaak) • de afpompstations worden veelal niet bediend (evenveel als die hierna) (soms) • Moet ik ook nog betalen voor afzuiging (soms) • “Door de jaren heen hebben we moeten constateren dat de overheid achter blijft met de invoering van afgiftepunten vuilwatertanks.” 	110	

De opmerkingen vanuit de standaard reacties over de categorie ‘Infrastructuur’ vanuit de watersportorganisaties zijn (zie Bijlage B voor de gehele reacties) :

- Watersportverbond & FVEN:
“Er zijn op dit moment niet voldoende vuilwater uitpompstations en van de stations die er wel zijn, staan er veel op een onhandige plek achter in de haven of ze werken niet naar behoren. Als er tientallen watersporters aan het eind van een mooi weekend terugkomen in de haven, duurt het uren voordat iedereen zijn tank heeft kunnen legen.”
- VNM:
“Maar in de visie van het VNM kan de verzegeling pas worden ingevoerd als de benodigde infrastructuur is aangelegd, zoals voldoende uitpomp stations in jachthavens en op openbare aanlegplaatsen zoals winkelsteigers en gemeentehavens en langs openbaar vaarwater. Dit alles om te voorkomen dat er lange wachtrijen ontstaan en de acceptatie van de regel wordt geschonden.”
“Van de pleziervaarder met een veelal beperkte vuilwateropslagtank kan moeilijk worden verwacht dat met een volle tank wordt doorgevaren naar een uitpompstation dat soms meer dan 50 km verderop gelegen is.”
- KNMC:
“Zolang er onvoldoende uitpompstations langs de vaarwegen aanwezig zijn op redelijke onderlinge afstanden zal het besluit praktisch onuitvoerbaar zijn”
“Creëer de benodigde infrastructuur”

4.5 Thema 5: Impact maatregel

Dit thema betreft opmerkingen over de impact van verzegelen toiletten pleziervaart.

In de onderstaande tabel worden de verschillende categorieën binnen dit thema beschreven en worden de aantallen individuele opmerkingen en opmerkingen vanuit de watersportorganisaties weergegeven.

<i>Categorie</i>	<i>Toelichting categorie</i>	<i>Aantal individuele opmerkingen</i>	<i>Aantal opmerkingen vanuit watersportorganisaties</i>
Makkelijk te ontwijken	Indien een opmerking gemaakt is over het kunnen ontwijken/omzeilen van de maatregel. Veel voorkomende opmerkingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • mensen zullen de emmer/puts weer gaan gebruiken. (meest) • behoeftes zullen overboord gedaan worden (vaak) • mensen zullen overstappen naar een chemisch toilet, met het mogelijke gevolg dat mensen dit overboord gaan gooien. (soms) 	222	0
Draconische maatregel	Indien een opmerking gemaakt is over dat de maatregel te vergaand/te verstrekkend/draconisch is.	64	0
Maatregel brengt kosten met zich mee	Indien een opmerking gemaakt is over dat de maatregel kosten met zich mee brengt voor: <ul style="list-style-type: none"> • de overheid (b.v. kosten voor handhaving, het plaatsen van afzuigstations) (vaak) • de haveneigenaren (b.v. bij het plaatsen van afzuigstations) (vaak) • Overige instanties (exclusief de booteigenaren, zie categorie "Belast booteigenaren") 	188	77 (KNMC)
Belast booteigenaren	Indien een opmerking gemaakt is over dat de maatregel de booteigenaren belast. Veel voorkomende opmerkingen zijn : <ul style="list-style-type: none"> • de maatregel brengt kosten met zich mee voor de booteigenaren (b.v. forse investeringen, aanschaf watertank, zuiveringsinstallatie, het afzuigen kost geld) (meest) 	318	263 (VNM)

Samenvatting reacties Verzegeling Toiletafvoer Pleziervaart

	<ul style="list-style-type: none"> • de maatregel is een vorm van burgers pesten (soms) • de verzegeling zorgt voor vrijheidsbeperking (zelden) 		
Zorgen over privacy	<p>Indien een opmerking gemaakt is over dat het handhaven van de maatregel privacy schendend is. Veel voorkomende opmerkingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het toelaten van handhavers op privé terrein tast de privacy aan van booteigenaren (meest) • in huis heeft de politie ook een huiszoekingsbevel nodig (vaak) • waarom is een BOA bevoegd om op privé domein te controleren? (vaak) 	80	0
Oneerlijk tegenover pleziervaart/ t.o.v. andere maatregelen en andere soort vaart	<p>Indien een opmerking gemaakt is over dat de maatregel oneerlijk is tegenover de pleziervaart t.o.v. andere maatregelen. Veel voorkomende opmerkingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pak eerst de beroepsvaart/chartervaart aan, deze vervuilen veel meer (meest) • de maatregel is oneerlijk zolang de beroepsvaart/cruiseschepen (+50 passagiers) niet aan deze eis hoeven te voldoen. (meest) • Er zijn veel milieuvuulendere problemen om aan te pakken (zelden) 	510	0
Overige opmerkingen over impact maatregel	<p>Indien een opmerking gemaakt is over de impact van de maatregel, maar het niet past bij bovenstaande categorieën.</p> <ul style="list-style-type: none"> • stankoverlast is een reden dat mensen hun vuilwatertank liever niet gebruiken (soms) • "Na verzegeling van de afsluiters ontstaat er vervuiling van de pomp en slangen". (zelden) 	103	0

De watersportorganisatie KNMC heeft de volgende opmerking gemaakt over de categorie 'Maatregel brengt kosten met zich mee' (zie Bijlage B voor de gehele reactie)

- KNMC:
"Dat levert weinig meer op en gaat veel geld en inspanning kosten aan de kant van overheden"

De watersportorganisatie VNM heeft de volgende opmerking (zie dikgedrukt) gemaakt over de categorie 'Belast booteigenaren' (zie Bijlage B voor de gehele reactie)

- VNM:
"... om zijn tank leeg te pompen **zonder dat er een financiële vergoeding wordt gevraagd** (zie Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 3.26i lid 4). Dat is een gezondheidsrisico voor de pleziervaarder."

BIJLAGE A Consultatie Wijzigingen Bal verzegeling pleziervaartuigen

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving voor. Die wijziging is erop gericht dat op een pleziervaartuig de afsluiter in de leiding tussen opvangtank/toilet en de huiddoorvoer in gesloten stand verzegeld moet zijn. Daarmee wordt lozing van ongezuiverd toiletwater voorkomen.

Consultatie gegevens

Publicatiedatum	30-06-2021
Einddatum consultatie	03-09-2021
Status	Gesloten
Type consultatie	AMvB
Organisatie	Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Keten-ID	12633
Onderwerpen	Afval Stoffen Water

Publicatie reacties

Reacties worden gepubliceerd tijdens de loop van de consultatie. Alleen die reacties worden gepubliceerd waarvan is aangegeven, door de inzender, dat deze openbaar mogen zijn.

Doelgroepen die door de regeling worden geraakt

- eigenaren en gebruikers van pleziervaartuigen;
- zwemmers in oppervlaktewater;
- waterschappen en Rijkswaterstaat in hun rol van toezichthouder en handhaver.

Daarnaast zijn er doelgroepen die naar verwachting indirect worden geraakt:

- fabrikanten en leveranciers van zuiveringsvoorzieningen;
- fabrikanten en leveranciers van technische voorzieningen die gelijkwaardig worden verklaard aan verzegeling;
- eigenaren van jachthavens met ontvangstinstallaties voor toiletwater.

Sinds 2009 is het verboden om ongezuiverd toiletwater te lozen, maar dit wordt op grote schaal overtreden. Dit komt omdat de lozing alleen op heterdaad kan worden vastgesteld en bovendien (vrijwel) onzichtbaar is. Doel van deze wijziging is om eigenaren van pleziervaartuigen te verplichten om de afsluiter in de leiding tussen (de opvangtank van) hun toilet en de huiddoorvoer in gesloten stand te verzegelen. Daardoor wordt het onmogelijk om ongezuiverd toiletwater onder de waterspiegel te lozen en is men genooddaakt om de opslagtank bij een ontvangstinstallatie uit te laten pompen. Indien er een zuiveringsinstallatie aan boord is die een typegoedkeuring heeft, of indien gewaarborgd is dat via het toilet uitsluitend urine geloosd wordt, geldt de verzegelingsplicht niet. Met de invoering van de verzegelingsplicht wordt het lozingsverbod beter handhaafbaar.

Verwachte effecten van de regeling voor de doelgroepen

- Eigenaren van pleziervaartuigen zullen door de verzegeling genoodzaakt zijn hun opslagtank regelmatig te laten uitpompen bij een ontvangstinstallatie, die bij jachthavens met meer dan 50 ligplaatsen verplicht aanwezig moet zijn. Dit heeft dus gevolgen voor eigenaren van jachthavens.
- Eigenaren van pleziervaartuigen die regelmatig langere tijd op zee of in het buitenland verblijven, zullen interesse hebben in een technische oplossing die gelijkwaardig is aan verzegeling, bijvoorbeeld een automatische afsluiter die verbonden is met GPS. Dit heeft dus gevolgen voor mogelijke fabrikanten en leveranciers van dergelijke technische voorzieningen. Zij kunnen aan de minister verzoeken om een gelijkwaardigheidsverklaring.
- Een deel van de eigenaren zal vanwege de verzegelingsplicht besluiten om de opslagtank te vervangen door een zuiveringsvoorziening met de voorgeschreven typegoedkeuring. Dit heeft dus gevolgen voor fabrikanten en leveranciers van deze zuiveringsvoorzieningen.
- De betere handhaafbaarheid van het lozingsverbod zal een positief effect hebben op de bescherming van de gezondheid van zwemmers in oppervlaktewater.
- Voor de waterbeheerders (met name waterschappen en Rijkswaterstaat) wordt door de verzegelingsplicht de handhaafbaarheid van het lozingsverbod verbeterd.

Waarop kunt u reageren

U kunt tot en met vrijdag 3 september 2021 via deze website reageren op deze regeling en de toelichting.

Downloads

- Concept regeling

Artikelen wijz Bal ivm verzegeling afvoer toiletwater pleziervaartuigen concept tbv Internetconsultatie

- [Versie 18 juni 2021 | 48 kB](#)
-

- Ontwerp toelichting

NvT wijz Bal ivm verzegeling afvoer toiletwater pleziervaartuigen concept tbv Internetconsultatie

- [Versie 18 juni 2021 | 136 kB](#)
-

- **Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)**
- **Toelichting op IAK vragen**

IAK

Beantwoording IAKvragen wijziging Bal ivm verzegeling afvoer toilet pleziervaart

- o Versie 18 juni 2021 | 123 kB
-

- **Externe bronnen**

Hoofdpijnen en tekst Besluit activiteiten leefomgeving

- o Bron: iplo.nl
-

Kamerstuk, motie lid De Groot

- o Bron: zoek.officielebekendmakingen.nl
-

BIJLAGE B Volledige teksten standaard reacties

Federatie Varend Erfgoed Nederland (FVEN)

Ik sluit mij aan bij het standpunt van de FVEN inzake de wijziging Besluit Activiteiten Leefomgeving verzegeling pleziervaartuigen. Het standpunt van het Watersportverbond luidt als volgt:

De FVEN is voor schoon water en staat dan ook achter het lozingsverbod. Het verbod verkleint de kans op ziekten voor zwemmers en watersporters die in direct contact komen met het oppervlaktewater.

Maar de invoering van de verzegeling gaat te snel. Er zijn op dit moment niet voldoende vuilwater uitpompstations en van de stations die er wel zijn, staan er veel op een onhandige plek achter in de haven of ze werken niet naar behoren. Als er tientallen watersporters aan het eind van een mooi weekend terugkomen in de haven, duurt het uren voordat iedereen zijn tank heeft kunnen legen. Een zuiveringsinstallatie is nog niet op de markt.

We vragen dan ook om een overgangstermijn van minimaal vijf jaar om de infrastructuur van vuilwater uitpompstations op orde te krijgen (voldoende en goed werkende stations in havens, maar ook langs de openbare vaarweg). Daarnaast moeten er betaalbare, kleine zuiveringsinstallaties verkrijgbaar zijn. Alleen met een juiste voorbereiding en kwantitatief en kwalitatief voldoende infrastructuur van uitpompstations, zal er acceptatie van de regels komen.

[einde reactie]

Watersportverbond

Ik sluit mij aan bij het standpunt van het watersportverbond inzake de wijziging Besluit Activiteiten Leefomgeving verzegeling pleziervaartuigen. Het standpunt van het Watersportverbond luidt als volgt:

Het Watersportverbond is voor schoon water en staat dan ook achter het lozingsverbod. Het verbod verkleint de kans op ziekten voor zwemmers en watersporters die in direct contact komen met het oppervlaktewater (zoals zeilers in open boten, kanoërs en boardsporters).

Maar de invoering van de verzegeling gaat te snel. Er zijn op dit moment niet voldoende vuilwater uitpompstations en van de stations die er wel zijn, staan er veel op een onhandige plek achter in de haven of ze werken niet naar behoren. Als er tientallen watersporters aan het eind van een mooi weekend terugkomen in de haven, duurt het uren voordat iedereen zijn tank heeft kunnen legen. Een zuiveringsinstallatie is nog niet op de markt.

We vragen dan ook om een overgangstermijn van minimaal vijf jaar om de infrastructuur van vuilwater uitpompstations op orde te krijgen (voldoende en goed werkende stations in havens, maar ook langs de openbare vaarweg). Daarnaast moeten er betaalbare, kleine zuiveringsinstallaties verkrijgbaar zijn. Alleen met een juiste voorbereiding en kwantitatief en kwalitatief voldoende infrastructuur van uitpompstations, zal er acceptatie van de regels komen.

[einde reactie]

Verbond Nederlandse Motorbootsport VNM

Het VNM is natuurlijk voorstander van een goede waterkwaliteit en is er zich van bewust dat vervuild water een gezondheidsrisico oplevert voor zwemmers en andere watersporters. Verzegeling van de afsluiter in gesloten stand tussen de vuilwateropslagtank/toilet van een pleziervaarttuig en de huiddoorvoer zal de handhaafbaarheid van het lozingsverbod en de waterkwaliteit nog verder verbeteren.

Maar in de visie van het VNM kan de verzegeling pas worden ingevoerd als de benodigde infrastructuur is aangelegd, zoals voldoende uitpomp stations in jachthavens en op openbare aanlegplaatsen zoals winkelsteigers en gemeentehavens en langs openbaar vaarwater. Dit alles om te voorkomen dat er lange wachtrijen ontstaan en de acceptatie van de regel wordt geschonden.

Ook moet er voldoende aanbod zijn van compacte gecertificeerde en betaalbare zuiveringsinstallaties. Voorafgaand aan de invoering van de verzegeling zal de overheid daar de focus op moeten richten. Van de pleziervaarder met een veelal beperkte vuilwateropslagtank kan moeilijk worden verwacht dat met een volle tank wordt doorgevaren naar een uitpompstation dat soms meer dan 50 km verderop gelegen is.

Daar aangekomen is het nog maar de vraag of het pompstation in bedrijf is en of de passant met een volle tank wordt toegelaten om zijn tank leeg te pompen zonder dat er een financiële vergoeding wordt gevraagd (zie Activiteitenbesluit milieubeheer artikel 3.26i lid 4). Dat is een gezondheidsrisico voor de pleziervaarder.

[einde reactie]

Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club (KNMC)

Het KNMC heeft veiligheid en milieu als één van haar primaire doelstellingen. De waterkwaliteit is voor ons belangrijk. Het besluit voor verzegeling van de afsluiter tussen toilet en huiddoorvoer kan mogelijk belangrijk bijdragen tot een betere handhaafbaarheid van het bestaande lozingsverbod. Dit zal echter in de praktijk alleen tot een betere naleving leiden als er een redelijk alternatief is voor het verwijderen van fecaliënhoudend afvalwater.

Zolang er onvoldoende uitpompstations langs de vaarwegen aanwezig zijn op redelijke onderlinge afstanden zal het besluit praktisch onuitvoerbaar zijn. Dit geldt ook voor de zuiveringen aan boord. Zolang er onvoldoende goedgekeurde, compacte en betaalbare zuiveringen op de markt zijn, leidt dit besluit tot een onuitvoerbare regeling. Dit gaat uitiem niet tot betere naleving leiden en niet tot een betere waterkwaliteit. Kortom dit besluit zal slechts effect hebben als het wordt ingevoerd, nadat er voldoende uitpompstations zijn en voldoende compacte en betaalbare zuiveringen beschikbaar komen.

Het invoeren van dit besluit, zonder dat de overheid duidelijke randvoorwaarden voor het naleven ervan heeft gecreëerd, is gedoemd te mislukken. Het besluit is dan onuitvoerbaar. De KNMC gelooft overigens niet in handhaving alleen. Handhaving zou het sluitstuk moeten zijn van een reeks van acties om bootbezitters te motiveren om geen fecaliën te lozen. Dit kan door het beter aanbieden van alternatieve verwijderingsmogelijkheden als uitpompen en aan boord zuiveren, het aanbieden van voldoende plekken voor legen van de afvalwatertank en intensieve voorlichting en stimuleringsmaatregelen.

Motivatie en drempelverlagende maatregelen zijn de sleutel tot succes. Daar ga je het mee winnen en niet met handhaving alleen. De handhavingcapaciteit is te laag. Het advies aan de overheid is om zich te richten op de 80-90% van de bootbezitters en niet op 100%. Dat levert weinig meer op en gaat veel geld en inspanning kosten aan de kant van overheden en veel frustraties bij bootbezitters.

De vraag aan de overheid is dus:
zorg voor een gedegen invoeringsplan, creëer de benodigde infrastructuur, doe aan voorlichting en communicatie, neem daar tijd voor en voer dan pas het besluit in.

[einde reactie]

BIJLAGE C Overzichtstabel aantal opmerkingen per thema

Categorie		Totaal watersportverenigingen	Totaal Individuele inzendingen	Totaal
Algemene opinie	Overwegend Voor verzegeling	0	67	67
	Overwegend Tegen behalve als	2068	215	2283
	Overwegend Tegen verzegeling	0	770	770
	Onduidelijk voor/tegen	0	613	613
Watersportorganisaties	Verwijzing naar volledige tekst			2068
	Verwijzing naar deel			13
	Eens met Watersportverbond			1654
	Eens met VNM			264
	Eens met KNMC			77
	Eens met FVEN			86
Nut/noodzaak	Heeft geen nut/noodzaak	0	498	498
	Heef nut/noodzaak	2068	134	2202
	Dieren ontlasten ook in het water	0	114	114
	Maar beperkte tijd van het jaar op het water	0	99	99
	Totaal aantal reacties met opmerkingen over de nut en noodzaak	2068	631	2699
Werking maatregel	Hoe wordt er verzegeld	0	52	52
	Wie gaat het verzegelen	0	19	19
	Invoertermijn te snel	1805	305	2110
	Wie/hoe controleert? (hoe te handhaven)	0	145	145
	Hoe werkt verzegeling met buitenlandse boten en het oversteken van de grens?	0	115	115
	Zee/binnenlandse wateren	0	328	328
	Moeilijk tank te installeren	0	246	246
	Hoe werkt urine lozing?	0	96	96
	Winterklaar maken van de boot	0	48	48
	Overige opmerking werking maatregel	0	199	199
	Totaal aantal reacties met opmerking over de werking van verzegeling	1805	1016	2821
Implementeren maatregel	Eerst nadenken en goed voorbereiden, dan pas doen.	1805	168	1973
	Maatregel mist onderbouwing	0	134	134
	Zorg voor alternatieven	2068	404	2472
	Overige opmerking over implementeren maatregel	0	30	30
	Totaal aantal reacties met opmerking over het implementeren van de maatregel	2068	613	2681
Werking afzuiging	Infrastructuur	2068	633	2701
	Kapot/onbetrouwbaar	0	277	277
	Overige opmerking over werking afzuiging	0	110	110
	Totaal aantal reacties met opmerking over werking afzuigen	2068	726	2794
Impact maatregel	Makkelijk te ontwijken	0	222	222
	Draconische maatregel	0	64	64
	Maatregel brengt kosten met zich mee	77	188	265
	Belast booteigenaren	263	318	581
	Zorgen over privacy	0	80	80
	Oneerlijk tegenover pleziervaart t.o.v. andere maatregelen of andere vaart	0	510	510
	Overige opmerking over impact maatregel	0	103	103
	Totaal aantal reacties met opmerkingen over de impact van de maatregel	340	955	1295
Totaal aantal opmerkingen			5639	15793

Amersfoortseweg 9
3951 LA Maarn

Postadres:
Postbus 150
3950 AD Maarn

T: +31 (0)343 - 745 600
info@infram.nl

www.infram.nl